

NEWSWARE

Newsletter on the Law of the Information
Society & Information Society Technologies

Redactie en Uitgever: Mr. V.A. de Pous

■ Julianapark, Anton Constandsestraat 16, Postbus 51005, 1007 EA Amsterdam
■ Voice: 020 - 665.57.38, Fax: 020 - 665.58.18, E-mail: newsware@depous.nl

■ **Telecommunicatierecht Update 2005**

Digitale netwerken met Voice-over-Internet- Protocol en meer aandacht rechtskader e-mail

We gaan van *small band* naar breedband en daarmee van capaciteit naar *capability*. Verder zullen de specifieke telefoon-, data- en videonetwerken steeds vaker van de generieke Internet Protocol-technologie gebruik maken en vindt bovendien convergentie plaats tussen vast en mobiel alsook telecommunicatie en informatietechnologie. Ondertussen worden digitale infrastructuur en communicatie en content op een of andere wijze geregeld: wetgeving en rechtspraak.

Internet-telefonie

Wat is Voice-over-Internet-Protocol in juridische zin: een klassieke telefoondienst of iets anders, bijvoorbeeld een interactieve digitale service? De aandacht terzake gaat uit naar de Verenigde Staten waar recente rechtspraak inmiddels meer duidelijkheid brengt. Het Gerechtshof St. Louis oordeelde eind 2004 in hoger beroep namelijk dat aanbieder van VoIP-diensten Vonage geen gewone telefoonmaatschappij is en dus vallen dit type telecomdiensten niet onder het specifieke rechtsregiem voor telefoonmaatschappijen, waaronder de fiscale wetgeving. Het arrest is in lijn met de uitspraak van een lagere rechter, en belangrijker, met de zienswijze van de Federal Trade Commission (FCC) in Washington DC die op 9 november 2004 in een vier-tegen-één beslissing bepaalde dat VoIP niet als een klassieke telefoondienst moet worden aangemerkt, maar als een 'interstatelijke dienst'. 'Om een wereldwijd netwerk te onderwerpen aan geheel verschillende wetgevende behandelingen door 51 afzonderlijke rechtsmachten, betekent dat de bijzondere eigenschappen van het technologische wonder genaamd Internet zou worden vernietigd', aldus FCC-voorzitter Michael Power. Eén belangrijk gevolg van de duidelijke status van VoIP is dat Amerikaanse staten belastinginkomsten die zij op

telefoondiensten heffen mislopen. Op dit moment classificeren veel statelijke wet- en regelgeving VoIP als een traditionele telefoondienst en die regels moeten dus op grond van de juridische uitspraken aangepast worden. Evenzeer is mogelijk dat het onderwerp eerst nog aan de Amerikaanse Hoge Raad wordt voorgelegd.

Recht op anonimiteit?

Dan Nederland. Planet Internet kopte vorig jaar dat de rechter in klare taal korte metten maakt met het 'absolute recht op anonimiteit'. Het Nederlandse recht (en volgens ons geen enkel rechtsstelsel) kent geen absoluut recht op anonimiteit. Wel hebben wij in ons land een grondrecht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Anders gezegd, een recht op privacy. Maar zelfs dit grondwettelijk recht is niet absoluut, maar relatief. Dat betekent dat er altijd een belangenafweging plaats behoort te vinden tussen het individu en zijn persoonlijke levenssfeer en degene die daarop inbreuk maakt. Voor anonimiteit - op Internet - is dat niet anders. Wat was het geval? Het Gerechtshof Amsterdam oordeelde in 2004 in de zaak Lycos Netherlands B.V. v. Pressers dat de Internet Service Provider verplicht is de persoonsgegevens van één van zijn abonnees bekend te maken aan een derde, genaamd Pressers. Die werd op een particuliere homepage genaamd Stop the Fraud bij Members.Lycos.nl, anoniem beschuldigd van fraude.

In het arrest beperkt het hof de mogelijkheid om anoniem op Internet te publiceren. Het hof oordeelde dat er weliswaar geen sprake was van onmiskenbaar onrechtmatig handelen door de abonnee, maar dat Lycos toch verplicht is de gevraagde persoonsgegevens te verstrekken.

Inbreken in systemen

Verder is er strafrechtelijk nieuws. Zo heeft de ministerraad op 5 november 2004 ingestemd met een wetsvoorstel van minister Donner (Justitie) dat een hardere aanpak van computercriminaliteit mogelijk maakt. De strengere wetgeving is een gevolg van het Cybercrime Verdrag dat in 2001 is gesloten om computercriminaliteit internationaal aan te pakken. Naast de verruiming van de delictsomschrijving voor het opzettelijk inbreken in computersysteem, wordt ICT-sabotage harder aangepakt. Er komt namelijk één jaar gevangenisstraf te staan op het sturen van gegevens naar een computersysteem met als oogmerk het opzettelijk verstoren van de toegang tot of het gebruik van dit systeem. Het moet gaan om ernstige vormen van hinder voor de gebruiker. Denk hierbij aan de gevolgen van virussen en andere software met verborgen en ongewenste functionaliteiten die het gebruik van computersystemen onmogelijk maken of aanzienlijk vertragen. Ook worden ernstige vormen van spam strafbaar als daarmee beoogd is de communicatiefuncties van een systeem te verstoren. De ministerraad heeft ermee ingestemd dat het wetsvoorstel voor advies aan de Raad van State zal worden gezonden.

Misbruik van e-mail

Ook e-mail blijft de gemoederen bezighouden. Uit een op onduidelijke omstandigheden uitgelekt bericht van de CEO van de Amerikaanse vliegtuigbouwer Boeing Corp. werd duidelijk dat de man een buitenechtelijke verhouding had met een medewerkster van het bedrijf. De algemeen directeur werd door de raad van bestuur gedwongen op te stappen. In Nederland deed de arbeidsrechter op 3 maart jl. uitspraak in een zaak die door de Katholieke Universiteit Nijmegen (KUN) was aangespannen tegen een personeelslid. De vrouw zou die zich schuldig zou hebben gemaakt aan het onder gefingeerde namen verzenden van e-mailberichten aan een hoogleraar van de universiteit. De rechter ontbond de arbeidsovereenkomst tussen medewerkster en KUN.

Security: drive-by-hacking

Telecommunicatiebeveiliging wordt steeds belangrijker, mede gelet op de introductie van nieuwe vormen van misbruik en criminaliteit. Zo blijkt volgens een onafhankelijk onderzoek in opdracht van RSA Security uitgevoerd, dat tenminste één derde (36%) van

de draadloze netwerken in de Londense City openstaat voor hackers. Vorig jaar was dit percentage slechts 15%, Kwaadwillenden hebben vanaf de straat of een naastgelegen gebouw eenvoudig toegang tot informatie op deze netwerken door middel van *drive-by hacking*. Uit het onderzoek kwam ook naar voren dat veel bedrijven zelfs de meest basale beveiligingsvoorzorgen, zoals het instellen van de standaard beveiliging, niet nemen. Zo heeft in Londen 26% van de toegangspunten nog steeds de standaardinstellingen. Dit betekent dat draadloze hot spots bedrijfsinformatie mogelijk openlijk verspreiden. Ook in zaken centra in de rest van Europa en in de Verenigde Staten blijkt dat ruim een derde van de draadloze zakelijke netwerken onvoldoende beveiligd is.

Kosten aftap-faciliteit

De Nederlandse Internet Service Provider XS4ALL B.V. (een dochteronderneming van KPN) is begin maart een rechtszaak begonnen tegen de Staat der Nederlanden om de kosten vergoed te krijgen van het aftapbaar maken en houden van haar netwerk. XS4ALL heeft naar eigen zeggen sinds eind 2001 een half miljoen euro geïnvesteerd om te kunnen voldoen aan de wettelijke verplichting tot aftapbaarheid. Door de snelle groei van het aantal klanten en de nog snellere groei van het internetgebruik verwacht XS4ALL komende jaren nieuwe hoge investeringen te moeten doen. XS4ALL vindt het onredelijk dat de Staat deze kosten niet vergoedt. Providers hebben immers geen enkel voordeel van deze investeringen die worden gedaan in het algemene belang van opsporing van strafbare feiten. XS4ALL spant de zaak mede aan om duidelijkheid te krijgen over de toekomstige kostenverdeling tussen Staat en bedrijfsleven bij opsporingsbehoeften. Op dit moment wordt in de Europese Raad van ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken een ingrijpend voorstel besproken om telecomaandieners te verplichten alle informatie over internet- en telefoongebruik 1 tot 3 jaar lang te bewaren. Dat wil zeggen: wie met wie hoe lang en waarvandaan heeft gebeld en gemaïld en welke andere dingen mensen op internet hebben gedaan, zoals websurfen.

Kritiek op terrorisme-wetgeving

Het onlangs openbaar gemaakte conceptwetsvoorstel Bijzondere bevoegdheden tot opsporing van terroristische misdrijven moet politie en justitie vergelijkbare bevoegdheden geven als de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD).

In een reactie zegt het College Bescherming Persoonsgegevens dat zij weliswaar het feit onderschrijft dat bestrijding van terrorisme een zeer hoge politieke en maatschappelijke prioriteit heeft en moet hebben, maar constateert tevens dat de onderbouwing voor de voorgestelde uitbreiding van bevoegdheden voor politie en justitie tekort schiet.

Verder wordt voorbijgegaan aan de zeer recente uitbreiding van bevoegdheden van de politie, zonder dat gebleken is of kan zijn dat deze tekort schieten. Het CBP komt tot dit oordeel nadat de Minister van Justitie hierover om advies had gevraagd. De uitbreiding van bevoegdheden voor politie en justitie leidt tot een toename van verwerkingen van persoonsgegevens van onverdachte burgers door verschillende instanties. Het wetsvoorstel geeft politie en justitie bij aanwijzingen van terroristische misdrijven verregaande bevoegdheden zoals afluisteren van telecommunicatie en vertrouwelijke communicatie, stelselmatige observatie en infiltratie. Nu mogen politie en justitie deze bevoegdheden alleen inzetten als er sprake is van een redelijk vermoeden van schuld. Het CBP benadrukt dat een belangrijke waarborg voor een adequate bescherming van persoonsgegevens juist is gelegen in de scheiding van taken van de AIVD en de politie. Bij de AIVD is bovendien bijzondere expertise en ervaring aanwezig die het specialistische werk van het inlichtingenmatig onderzoeken van aanwijzingen voor terroristische activiteiten vereist. Naar het oordeel van het CBP is controle en onafhankelijk toezicht op het groeiend aantal afgeschermd verwerkingen van persoonsgegevens noodzakelijk. Verschillende instanties lijken hetzelfde inlichtingenwerk te gaan verrichten, maar vallen onder een andere toezichtregime.

■ Mededingingsrecht

SBC Communications neemt AT&T over

In de dynamische wereld van *merger & acquisitions* is veel mogelijk, zelfs een onderneming die haar voormalig moederbedrijf voor 16 miljard dollar wil kopen. Naar verwachting zal de mededingingsautoriteit in de Verenigde Staten de vriendelijke overname goedkeuren.

Ma Bell

Het Amerikaanse AT&T is niet alleen het meest bekende telecommunicatiebedrijf maar tevens één van de oudste. Ooit was het zelfs de grootste telefoonmaatschappij ter wereld. Al zo'n 130 jaar lang verzorgt Ma Bell telecomdiensten, maar vandaag de dag verloopt het zakendoen moeizamer dan voorheen. De oorzaak is vooral gelegen in het feit dat het marktsegment lange-afstandsdiensten niet goed presteert. Dat komt door dalende tarieven op grond van concurrentie, de explosieve opkomst van e-mail en in toenemende mate de gestage opmars van Internet-telefonie. Waarom wil SBC Communications dan toch AT&T - ooit haar moederbedrijf tot aan de verplichte opsplitsing in 1984 - overnemen?

Synergie

Natuurlijk duikt het toverwoord synergie weer op. De ondernemingen vullen elkaar aan en dat moet tot wederzijds en blijvend voordeel strekken. Bovendien denkt SBC Communications een geconsolideerde besparing van 15 miljard dollar op het operationele en personele vlak te kunnen realiseren; nota bene slechts 1 miljard dollar minder dan de voorgenomen overnameprijs. Maar SBC Communications speelt ook op het nationale sentiment in door te stellen dat een icoon van het Amerikaanse ondernemerschap op deze wijze voor het nageslacht bewaard wordt.

Digitale uitvinders

Toegegeven, AT&T is een even historisch als kleurrijk bedrijf in de Amerikaanse hightech-sector. Zo vond dochter Bell Laboratories in 1947 de transistor uit, de uiterst succesvolle opvolger van de vacuümbuis, en dat leverde in 1956 de Nobelprijs op. Ondanks deze baanbrekende vinding, uiteindelijk bepalend voor de snelle ontwikkeling van *digital computing*, ruimtereizen en moderne communicatie, was AT&T opvallend genoeg niet van plan de toen al aantrekkelijke *commerciële* computermarkt te betreden. En, naar later zou blijken, mocht dat op juridische gronden niet. Het bedrijf had haar handen vol aan de naoorlogse telefoon-*boom*. Wel ontwikkelde Bell Labs tot eind jaren zestig allerlei militaire ICT-systemen.

Open technologie: specificaties vrijgeven

Halverwege de vorige eeuw was AT&T een gereguleerde monopolie en ieder handeling van deze monopolist werd nauwlettend door het Amerikaanse ministerie van Justitie gevolgd. In 1949 daagde de mededingingsautoriteit AT&T voor de rechter en zeven jaar later schikten partijen de slepende rechtszaak.

AT&T verplichte zich in het zogenoemde Consent Decree uit 1956 om niet in andere zaken te gaan dan 'the furnishing of common carrier communications' en liet hierdoor onder andere de exploitatie van de transistor aan zich voorbijgaan. Sterker nog, ten dele als een gevolg van de schikkingsovereenkomst met het ministerie van Justitie maakte Bell Labs technische specificaties over de transistor beschikbaar tegen slechts nominale vergoeding. Daardoor konden anderen transistors gaan produceren.

In feite kan de juridisch beschermde transistortechnologie beschouwd worden als één van de eerste en buitengemeen belangrijke verschijningsvormen van open technologie. Overigens heeft AT&T's Bell Labs ook het veelgebruikte Unix-besturingssysteem ontwikkeld, dat uiteindelijk bij Novell terecht kwam.

Mededinging

Zonder twijfel wordt SBC Communications door deze overname de belangrijkste speler op de Amerikaanse zakelijke telecommarkt met een geconsolideerd aandeel, gemeten naar de omzet, van 29 procent. Maar hoe zit het juridisch? Megadeals vereisen immers de goedkeuring van de mededingingsautoriteit in eigen land en soms ook nog van die aan de andere kant van de oceaan. Denk bijvoorbeeld aan de felle strijd die Oracle het afgelopen jaar heeft moeten leveren om eindelijk concurrent PeopleSoft in te kunnen lijven. Waarom zou de samenvoeging van deze twee telecombodrijven nu het groene licht krijgen terwijl ongeveer 20 jaar geleden AT&T juist op grond van het Amerikaanse mededingingsrecht moest worden opgesplitst in zeven regionale telefoonmaatschappijen, waarvan SBC Communications er één van was? AT&T had in 1984 een monopolie van vrijwel 100 procent voor wat betreft *long distance*-telefonie. Juist om deze reden werd het bedrijf dan ook opgesplitst in de zeven Baby Bells, die zich echter in jaren negentig ook op dit marktsegment begaven. Er is dus nu sprake van volop concurrentie, aangevuld door de vele bedrijven die nu VoIP aanbieden. Het ligt dus niet voor de hand dat het ministerie van Justitie de overname zal blokkeren.

Onrechtmatige daad

Het continue gevaar van misleiding op Internet

Klachten op de website MyLastMAN.com gaan te ver, vindt de president van Rotterdamse rechtbank. Het probleem met online-informatievoorziening is echter veel groter. Wie op het web publiceert is vaak verslaggever, hoofdredacteur en uitgever tegelijkertijd. Zorgvuldigheid is geboden en dat kan bij klachtensites, zo laat untied.com zien.

Democratisering

De media zijn wij tegenwoordig allemaal. Vooral dankzij het World Wide Web van Internet (en dus de open ICT-standaarden van Tim Barnes-Lee) is publiceren buitengemeen laagdrempelig geworden. Vrijwel ieder bedrijf, non-profit instelling en overheidsorganisatie heeft een website en het aantal individuen dat zich op een of andere wijze online manifesteert via eigen websites, reacties op nieuwsberichten en deelname aan nieuwsgroepen is aanzienlijk. Net als in andere gebieden van de samenleving geldt dat ons handelen in relatie tot publiceren zorgvuldig moet gebeuren. Zo niet, dan kan een onrechtmatige daad ontstaan en degene die schade (ook immateriële) lijdt, vergoeding daarvan eisen. In geval van een onrechtmatige publicatie kan tevens rectificatie en bijvoorbeeld 'recall' van het bewuste tijdschrift worden gevorderd. Bij onrechtmatige *online*-informatievoorziening zal de eis doorgaans betrekking hebben op verwijdering van de omstreden informatie.

Onrechtmatig

Die situatie deed zich voor in de kortgeding-procedure MAN v. NHG. De voorzieningenrechter in Rotterdam bepaalde op 17 februari jl. dat de Noorse ondernemer Garnaas, directeur van het Nederlandse transportbedrijf NHG, zijn campagne tegen de truckfabrikant MAN onmiddellijk moet stopzetten en de website MyLastMAN.com verwijderen. De president merkt de onjuiste negatieve berichtgeving over MAN als 'onrechtmatige publicaties' aan. Ook vindt hij dat de actie van NHG niet in verhouding staat tot het geschil dat partijen onderling hebben. In het vonnis is tevens bepaald dat NHG aan MAN een exacte opgave doet van derden aan wie Garnaas een brief, fax of e-mail heeft gestuurd met informatie over de ruzie en zij moeten door Garnaas geïnformeerd worden over de misleidende informatie.

Rechtmatig

Toch hoeven klachtenwebsites niet onrechtmatig te zijn. Wellicht komt één van de treffendste voorbeelden uit Canada. 'The most unfriendly skies' is volgens sommigen namelijk dat luchtruim waarin United Airlines vliegt. Om hun ongenoegen over deze Amerikaanse luchtvaartmaatschappij te uiten is op Internet een Website opgezet die

toegankelijk is voor iedereen die daarvan kennis wil nemen. De URL luidt www.untied.com en voor deze domeinnaam is opzettelijk gekozen. Wie op zoek is naar de officiële informatie van de maatschappij en deze typefout maakt, komt terecht op de klachtensite. Hier bevindt zich een veelheid aan informatie voor en door de ontevreden UA-passagiers. Brieven van lotgenoten, modelformulieren voor het indienen van klachten en bijvoorbeeld ook adressen en andere praktische informatie vullen de site.

Negatieve informatie

De klachten zijn ingedeeld in verschillende categorieën, waaronder onbeschoftheid van het personeel van United Airlines, onjuiste informatievoorziening door de maatschappij, de incompetentie, onjuiste behandeling van passagiers die bijzondere behoeften hebben (fysiek gehandicapten en kinderen die zonder begeleiding van een oudere reizen), problemen bij het terugkrijgen van geld dat voor een ticket is betaald (*refunds*) en commentaren van mensen die veel reizen en deelnemers aan het frequent flyer-programma van United Airlines. Ook bevat de site informatie over rechtszaken die werknemers en ex-werknemers van United tegen hun (voormalige) werkgever hebben aangespannen. De kritiek neemt een enorme omvang aan. United Airlines ziet een en ander ongetwijfeld met lede ogen aan. Sterker nog, *moet* de website lijdelijk accepteren, omdat de negatieve informatie binnen het wettelijk kader blijft.

Onjuiste berichtgeving

Maar in de wereld van informatie draait het niet alleen om negatieve publicaties. Ook kan misleiding plaatsvinden door onjuiste berichtgeving omdat de auteur te weinig van het onderwerp weet. Zo doen juridische missers over de rechtsaspecten van de informatiesamenleving zich regelmatig voor. Vorig jaar schreef Planet Internet dat 'Een uitspraak van het Gerechtshof in Amsterdam kan de doodsteek zijn voor het anoniem beschuldigen op internet. In klare taal maakt de rechter korte metten met het absolute recht op anonimiteit.' Nederland kent geen absoluut recht op anonimiteit. Nog los van de vraag of er überhaupt een recht op anonimiteit bestaat; zelfs ons grondwettelijk recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer betreft een relatief recht. Inbreuken op privacy worden afgewogen tegenover belangen van anderen. Het hof legde dus ook geen bom 'onder anonimiteit op internet', zoals WebWereld.nl destijds stelde, maar paste oude rechtsbeginselen toe.

■ **Softwarerecht**

Sector loopt 9,5 miljard euro mis door softwarepiraterij

De Amerikaanse brancheorganisatie Business Software Alliance (BSA) die wereldwijd actief is, heeft in 2004 uiteenlopende acties ondernomen tegen illegaal gebruik van bedrijfssoftware in de wat wel wordt genoemd de EMEA-regio: Europe, Middle East, Africa. In totaal werd softwarepiraterij met bijna vier miljoen euro beboet, een toename tien procent ten opzichte van 2003. Volgens de BSA vormt het MKB in de creatieve, hightech- en dienstverlenende sectoren de grootse groep overtreders. Terwijl sommige bedrijven het beheer van hun software niet op orde hadden, bleken andere organisaties bij audits niet de juiste stappen te hebben genomen om software te legaliseren. De schadevergoedingen voor de diverse overtredingen en het niet voldoen aan contractuele verplichtingen varieerden van 10.000 euro tot bijna 300.000 euro. Dit laatste bedrag werd door de rechter opgelegd aan een architectenbureau dat veel software illegaal gebruikte.

Invalen

Waar nodig ziet de BSA toe op de naleving van de rechten van haar leden met gerichte activiteiten voor het handhaven van auteursrechten. In 2004 werden 1.372 invalen bij verdachte bedrijven goedgekeurd door de rechter. Verder ondernam de BSA 1.203 keer juridische actie tegen organisaties die niet voldeden aan de wetgeving voor auteursrechten. Een aantal van deze zaken loopt nog en zal waarschijnlijk leiden tot hoge kosten voor de betreffende bedrijven. De BSA is ervan overtuigd dat de inspanningen op

het gebied van de voorlichting aan bedrijven nog beter ondersteund kunnen worden door overheden. Daarom roept de organisatie voor 2005 op tot verbeterde wetgeving op het vlak van de handhaving van auteursrechten. Regeringen in de Europese Unie moeten dit doen op basis van de EU Enforcement Directive die in april 2004 is aangenomen. Daarmee geven ze een duidelijk signaal af aan het bedrijfsleven en aan de maatschappij dat softwarepiraterij een serieus probleem is. Beth Scott, BSA Vice-President EMEA zegt:

'Optreden tegen illegaal softwaregebruik is nodig om bedrijven te ontmoedigen. Met een piraterijpercentage van 41% en een verlies van zo'n 9,5 miljard euro voor de software-industrie is het duidelijk dat de bescherming van het intellectuele eigendom een serieuze zaak is voor de softwarebranche. Bedrijven die tekortschieten bij het naleven van de wettelijke verplichtingen voor softwaregebruik, worden achterhaald.'

■ Ondernemingsrecht

Sun speelt in op strengere regelgeving Corporate Governance

Het Amerikaanse Sun Microsystems heeft de Sun Compliance en Content Management Solution ontwikkeld. Dit kant-en-klare systeem integreert Sun's storage en compliance producten, haar expertise op dit gebied en het beproefde Solaris OS met compliance software van AXS-One. Het resultaat is een efficiënte compliance-oplossing voor elektronische data. Sun speelt hiermee in op de behoefte van klanten aan systemen waarmee ze aan de groeiende eisen kunnen voldoen aan de wereldwijde wetgeving op het gebied van compliance en business governance, zoals Sarbanes-Oxley, HIPAA, IFRS, Basel-II en Tabaksblat.

■ Aanbestedingsrecht

Inkoopbeleid beperkt technologievoordeel Europese bedrijven

47% van de ICT-beslissers denkt dat de zakelijke langetermijn-doelstellingen en *best practice* van hun bedrijf gehinderd worden door inflexibele inkoopprocessen in Europese bestuurskamers. Onafhankelijk pan-Europees onderzoek in opdracht van Unisys toont aan dat korte terugverdiëntijden en lijsten met ICT-voorkeursleveranciers steeds meer invloed krijgen bij het specificeren van belangrijke technologiekeuzes, wat ten koste gaat van prestaties en geschiktheid voor het doel. Dit leidt tot een potentieel conflict tussen de bedrijfspraktijk en zakelijk voordeel. Volgens het onderzoek is het voldoen aan budgettaire eisen de meeste invloedrijke factor bij het implementeren van informatiesystemen, waarbij kwartaalbudgettering voor de korte termijn het wint van zakelijk voordeel op de lange termijn. 25% van de onderzochte bedrijven gaf toe dat zij het grootste deel van het budget spenderen aan 'business as usual'-technologie, waarmee het bedrijf draaiende blijft, in plaats van dat het groeit.

Diversiteit

Het gebrek aan diversiteit in IT-leveranciers betekent dat nieuwe en innovatieve ideeën niet doordringen in bedrijven via nieuwe technologieën of bedrijven. Zo bevestigt 43% van de respondenten dat hun bedrijven de voorkeur geven aan bestaande relaties boven andere IT-leveranciers, ondanks het feit dat 29% procent denkt dat dit hen beperkt in het zakendoen en nog eens 24% niet gelooft dat het bijdraagt aan de langetermijn-doelstelling. In het algemeen is er een flinke drempel voor het veranderen van bestaande processen, doordat 46% van de bedrijven zegt dat het toevoegen van een nieuwe IT-leverancier aan de voorkeurslijst redelijk tot erg lastig was in de bestaande zakelijke praktijk.

■ Domeinnaamrecht

.nl domeinen voor altijd in Nederlandse handen?

Het .nl domein moet voor altijd in Nederlandse handen blijven. Ook moet het .nl onder alle omstandigheden bereikbaar blijven op het Internet. Om deze continuïteit, bereikbaarheid en soevereiniteit van het .nl te kunnen waarborgen heeft minister Brinkhorst (Economische Zaken) samen met de Stichting Internet Domeinregistratie (SIDN) op 24 februari jl. een intentieverklaring getekend. Daarin besluiten beide partijen om een publiek-private samenwerkingsconstructie op te zetten om bovengenoemde publieke belangen veilig te stellen. Volgens Economische Zaken is .nl een van de meest succesvolle privaat geleide domeinen in de wereld. Als het gaat om landendomeinen staat SIDN met meer dan één miljoen uitgegeven domeinnamen op de derde plaats in de wereld. Domeinnamen spelen een steeds grotere rol in het economisch en maatschappelijk verkeer.

Publiek-private samenwerking

In Nederland gebruikt men voor het overgrote deel domeinnamen onder .nl. Het gebruik van Internet heeft de laatste jaren zo'n vlucht genomen dat iedere instabiliteit, bijvoorbeeld als gevolg van het niet-bereikbaar zijn van domeinnamen, grote economische en maatschappelijke gevolgen kan hebben. Hiermee is het .nl domein een kritisch infrastructureel *control point* geworden. Daarom vindt de minister dat er mede een taak bij de overheid ligt het .nl domein beter te beschermen. De voorgenomen pps-constructie is uniek in Europa en wordt als vernieuwend gezien, vooral ten aanzien van de rol van de overheid. Eind 2004 hebben SIDN en Economische Zaken een gezamenlijk *position paper* opgesteld waarin is vastgesteld welke afspraken en maatregelen nodig zijn om de continuïteit en soevereiniteit van het .nl domein te verzekeren. De komende maanden zullen partijen de afspraken en maatregelen verder uitwerken. De uitvoering moet vast komen te liggen in een overeenkomst of Memorandum of Understanding. De minister verkiest in dit kader zelfregulering boven nieuwe wetgeving.

■ Agenda

19-21 april 2005: **TINE 2005; The ICT & Networking Event**, Amsterdam RAI, georganiseerd door Amsterdam RAI (<http://www.tine.nl>)

19 april 2005: **Open Technology Convention**, Amsterdam RAI, georganiseerd door Amsterdam RAI (<http://www.tine.nl>)

■ Colofon

NEWSWARE rapporteert 10 maal per jaar over juridische aspecten van de Information Society en van de Information Society Technologies. Redactie/Uitgever: Mr. V.A. de Pous. Eindredactie: J.A. Gerritse. Redactie en abonnementen-administratie: Postbus 51005, 1007 EA Amsterdam, newsware@depous.nl. Telefoon: 020-66.55.738, fax 020-66.55.818. Abonnementsprijs € 95,00 per jaar, exclusief 6 procent BTW. Voor meerdere abonnementen binnen één organisatie gelden lagere tarieven. Abonnementen kunnen uitsluitend vanaf een geheel kalenderjaar worden aangegaan en voor onbepaalde tijd afgesloten. Opzegging dient schriftelijk voor 15 november te geschieden. Bij niet-tijdige opzegging wordt het abonnement voor een jaar verlengd. De uitgave geeft informatie en geen advies. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed aanvaarden de auteur, eindredacteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor gevolgen hiervan. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door welke techniek of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De uitgave mag per nummer digitaal slechts éénmalig, op één medium worden vastgelegd voor intern gebruik door de abonnee. De uitgave mag slechts vanaf één computersysteem toegankelijk zijn voor één lezer tegelijkertijd. Tevens verkrijgt de abonnee het recht per nummer één kopie in print te maken. Voorwaarden van de abonnee, boekhandel of tijdschriftadministratiebedrijf zijn niet van toepassing op het abonnement. © 1987-2005 V.A. de Pous, Amsterdam.

Neem een individueel abonnement voor € 95,00 per jaar en informeer voor prijzen van bedrijfsabonnement en oude jaargangen.